

Aan de Gemeenteraad van de gemeente Dalfsen
Postbus 35
7720 AA Dalfsen

In afschrift aan
het College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen
Postbus 35
7720 AA Dalfsen

IJsselmuiden, 18 september 2017

Betreft: Onderzoek Rekenkamercommissie "Handhaving en evenementen"

Geachte Gemeenteraad,

De Rekenkamercommissie (Rkc) Dalfsen heeft haar onderzoek naar de "Handhaving en evenementen" afgerond. Het onderzoek is gericht op het toezicht op en de handhaving van verschillende regels ten aanzien van de fysieke leefomgeving. Hoe wordt er gehandhaafd, is dit voldoende en kan het beter? Gelet op opmerkingen van raadsleden is uitgaande van het gelijkheidsbeginsel ook onderzocht of gelijke gevallen gelijk en ongelijke gevallen ongelijk (naar de mate van ongelijkheid) worden behandeld. Rechtsongelijkheid dient zoveel mogelijk te worden voorkomen.

Daarnaast hebben zich de afgelopen jaren diverse ongelukken voorgedaan bij evenementen, bijvoorbeeld met een monstertruck in de gemeente Haaksbergen en een hoogwerker in de gemeente Oldebroek. In de Rkc werd de vraag gesteld of dat ook in Dalfsen zou kunnen voorkomen. Daarom heeft de Rkc in de vraagstelling voor het onderzoek opgenomen, dat ten aanzien van evenementen niet alléén inzicht wordt gegeven in de handhaving, maar dat bij evenementen ook het proces van vergunningverlening bij evenementen wordt beoordeeld.

Bijgaand biedt de Rkc u het rapport van Pro Facto en de reactie van het College van Burgemeester en wethouders aan.

In het kader van hoor en wederhoor is ook een ambtelijke reactie op het concept-rapport ontvangen. Pro Facto heeft deze reacties doorgevoerd in de tekst.

De Rekenkamercommissie heeft waardering voor het rapport van Pro Facto en voor allen, die constructief hebben meegewerkt aan de totstandkoming van dit rapport. Wij danken het College voor de reactie op het rapport.

De Rekenkamercommissie neemt alle conclusies en aanbevelingen van het rapport over.

Naar aanleiding van de bestuurlijke reactie plaatst de Rekenkamercommissie nog enkele kanttekeningen bij de opmerkingen van het College.

Handhaving

In het rapport worden ten aanzien van handhaving vijf aanbevelingen gedaan (de bladzijden genummerd 41 en 42). In de reactie neemt het college drie aanbevelingen over:

1. Concrete en outcome-gerichte doelstellingen en de operationalisering daarvan. Reactie college: "Dit heeft in de praktijk al meer vorm en inhoud gekregen bij de vaststelling het 'VTH-beleidsplan 2017-2021' en het 'programma uitvoering VTH-taken 2017'".
2. Het bewaken van prioriteiten en of deze voldoende aandacht en capaciteit krijgen. Reactie college: "Dit heeft ook meer aandacht gekregen in de genoemde besluiten".
3. Het verder doorvoeren van de integraliteit naar het sociaal domein. Het college neemt deze aanbeveling over, maar verwacht pas over een jaar of drie hiervan de resultaten te zien.

Het college gaat niet in op de aanbevelingen ten aanzien van:

- het periodiek meten of de doelstellingen worden behaald (aanbeveling 2, 2^e gedeelte);
- het opnemen van informele stappen in het handhavingdossier (aanbeveling 5).

Het rapport concludeert, dat het stellen van prioriteiten niet altijd leidt tot meer toezichts-acties. Door de ondernomen acties te meten, kan duidelijk worden of gestelde prioriteiten ook werkelijk prioriteiten zijn in de uitvoering en of de gewenste resultaten worden behaald. In dat verband is het ook noodzakelijk om informele stappen op te nemen in het handhavingdossier. Een korte, concrete aantekening over een informele 'actie' en het resultaat daarvan in het dossier geeft al inzicht in het optreden en de resultaten.

Evenementen: wanneer de burgemeester betrekken bij aanvragen

Ten aanzien van het betrekken van de burgemeester bij aanvragen is het college van mening, dat "de huidige werkwijze, waarbij de burgemeester in het voortraject wordt betrokken indien dit nodig is, afdoende is". Pro Facto heeft bij de betrokkenen geconstateerd, dat op dit punt de "beelden" niet geheel gelijk zijn. Het lijkt goed om de klokken gelijk te zetten.

Evenementen: evaluatie en rol gemeenteraad

Het college meldt, dat het evenementenseizoen jaarlijks wordt geëvalueerd, waarvan de verslaglegging niet verspreid wordt. Pro Facto is - behoudens de eenmalige evaluatie van het evenemententerrein - niets gebleken van een jaarlijkse evaluatie. In de gevoerde gesprekken is daarover niets gezegd en er zijn ook geen documenten voor aangeleverd.

Het college schrijft ook, dat "het de bevoegdheid van het college is om het beleid ten aanzien van evenementen vast te stellen." en "het college zal onderzoeken of deze evaluatie gedeeld kan worden met de gemeenteraad."

In deze opmerkingen klinkt enige aarzeling ten aanzien van het betrekken van de raad bij "evenementen" door. Het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid naar het ongeval in Haaksbergen zegt over de betrokkenheid van de raad het volgende:

- bij de "lessen uit het onderzoek": Positioneer de burgemeester nadrukkelijk als bestuurlijk eigenaar van het proces van vergunningverlening voor evenementen¹. Dit wordt o.a. als volgt toegelicht: "Het is belangrijk, dat een burgemeester ten aanzien van zijn veiligheidsrol een klankbord heeft, dat hem uitdaagt en scherp houdt.

¹ Onderzoeksraad voor Veiligheid: Rapport "Monstertruck ongeval Haaksbergen: Tussen vergewissen en vergunnen", 20 mei 2015, blz. 10.

- ... Periodieke aandacht in de gemeenteraad voor veiligheid bij evenementen kan de burgemeester in de positie brengen om zijn veiligheidsrol volwaardig te vervullen.”²
- “Ook de gemeenteraad kan hierbij, als orgaan waaraan de burgemeester verantwoording verschuldigd is, een belangrijke rol spelen. Maar niet alleen in zijn controlerende rol, ook in zijn kaderstellende rol kan de gemeenteraad bijdragen aan de veiligheid van evenementen. De gemeenteraad kan de burgemeester, het college en het ambtelijk apparaat scherp houden door veiligheid als een eigenstandig belang te benadrukken, in plaats van als een randvoorwaarde voor het realiseren van andere belangen.”³

Evenementen: risicoscan

Het rapport adviseert om bij meer evenementen te werken met een risicoscan. Het college is van mening, dat onderscheid moet worden gemaakt tussen bestaande en nieuwe / gewijzigde evenementen in de B-categorie. De Rkc begrijpt dit onderscheid, maar merkt op, dat het bij de ernstige ongevallen in de gemeenten Haaksbergen en Oldebroek in beide gevallen ging om reeds jaren bestaande evenementen, waarbij de invulling van het ene op het andere jaar telkens (gedeeltelijk) anders was.

De Rkc constateert, dat veel feesten elk jaar iets anders zijn en dat organisatoren creatief zijn, ook bij al jaren bestaande evenementen in Dalfsen. Het programma ontwikkelt zich. De kans bestaat, dat het met steeds spectaculairder wordende onderdelen wordt ingevuld. In dat geval nemen de veiligheidsrisico's in de loop der jaren toe. Het is dus van belang om elke aanvraag ieder jaar opnieuw kritisch te bekijken.

In een risicoscan kan elk jaar worden gekeken naar de feitelijke activiteiten bij het komende evenement. Het invullen van de risicoscan is inderdaad een zwaardere belasting voor de organisatoren, maar zij zijn samen met ingehuurd uitvoerende partijen van een activiteit primair verantwoordelijk voor de veiligheid van het evenement. Het invullen van de scan zal het bewustzijn van de risico's bij de organisatoren verhogen.

Op dit moment kent Dalfsen alléén A en B-evenementen. In de interviews is gezegd, dat er “lichte” en “zware” B-evenementen zijn en dat een aantal B-evenementen dicht tegen de “categorie C” aan zitten. Een risicoscan kan duidelijkheid geven over de “status” van een evenement en dus ook over de benodigde “scherpte” van de beoordeling van de aanvraag.

Evenementen: vooroverleg met aanvrager en advies vragen aan de Veiligheidsregio

Het college gaat niet in op de opmerking over het vooroverleg met aanvrager in aanwezigheid van politie en brandweer.⁴ In dat gesprek komen potentiële risico's aan de orde. De winst van zo'n gesprek is, dat alle potentiële risico's zijn besproken en dat aanvragers zich – ook voor volgende jaren - meer bewust zijn van risico's en daarmee al in een vroeg stadium rekening houden.

Ten aanzien van het vragen van advies aan de Veiligheidsregio zegt het college, dat “C-evenementen (die Dalfsen niet kent) en zwaardere B-evenementen ter advisering worden voorgelegd aan de Veiligheidsregio.”

² Onderzoeksraad voor Veiligheid: Rapport “Monstertruck ongeval Haaksbergen: Tussen vergewissen en vergunnen”, 20 mei 2015, blz. 65.

³ Idem blz. 20.

⁴ Idem, aanbeveling 3, blz. 32

Pro Facto adviseert: “Zorg ervoor dat de brandweer in de toekomst standaard advies blijft uitbrengen bij alle vergunningplichtige evenementen (categorie B en mogelijk C).⁵”

Het advies van Pro Facto volgt de landelijke Handreiking evenementenveiligheid. In deze Handreiking wordt een “aandachts-evenement” (B-evenement) omschreven als een “Evenement, waarbij het mogelijk is, dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergt van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.”⁶ Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan brandgevaarlijke situaties bij tentfeesten.

In de “behandelaanpak” wordt in de Handreiking voor alle B-evenementen aangegeven, dat het bevoegd gezag niet beslist over de aanvraag zonder consultatie van de adviesdiensten. Afhankelijk van de eerste beoordeling door de diensten (risicoscan) is dit een korte of een langere procedure.⁷

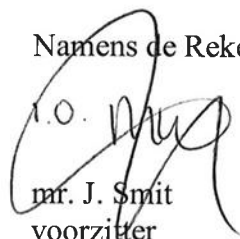
De Veiligheidsregio IJsselland werkt met deze Handreiking. In 2017 wordt de handreiking geactualiseerd. Mogelijk wordt dit document gecombineerd met het Handboek Evenementenveiligheid, dat ook in 2017 verschijnt.⁸ De komst van de geactualiseerde Handreiking / Handboek kan een goede reden zijn om het beleid en de processen nog eens tegen het licht te houden.

Pro Facto heeft geconstateerd, dat de politie en de brandweer dit proces wel eens als juridisch ervaren, omdat formeel schriftelijk advies wordt gevraagd. De politie en brandweer hebben aangegeven, dat ze juist graag meedenken aan de voorkant, bijvoorbeeld in een gezamenlijk overleg.⁹

Afronding

Wij wensen u en het college een vruchtbare discussie over het rapport “handhaving en evenementen”.

Namens de Rekenkamercommissie,

1.0.
mr. J. Smit
voorzitter

⁵ Rapport Pro Facto, blz. 44, punt 5.

⁶ Handreiking Evenementenveiligheid, blz. 22. Vindplaats

https://www.ifv.nl/kennisplein/Documents/handreiking_evenementenv-a4c-def.pdf

⁷ Idem blz. 23

⁸ Persbericht Instituut Fysieke Veiligheid van 16 december 2016. Te vinden op:

<https://www.ifv.nl/nieuws/Paginas/Handreiking-Evenementenveiligheid-ge%C3%ABvalueerd.aspx>

⁹ Rapport Pro Facto, aanbeveling 5, blz. 33